

30. augusta 2008

Mgr. Erika Lalíková, PhD.
Katedra filozofie a dejín filozofie FF UK
Šafárikovo nám 6, 818 06 Bratislava

Vážená pani doktorka,

Od Vašej študentky a diplomantky som sa dozvedel, že moja práca podľa Vášho názoru nie je úspešne dokázanou vedeckou hypotézou, resp. že je nevedecká, nefilozofická a nejakým spôsobom nespĺňa akademické kritériá odbornej práce. Navrhol som jej, aby s Vašou pomocou uviedla hlavné vyvracajúce a spochybňujúce argumenty - ak existujú - kapitola o Pálešovi by potom mala skončiť kritickým zhodnotením, prípadne zamietnutím.

Vysvitlo však, že to vlastne nie je Váš názor, ale názor, ktorý ste prebrali od kolegov. Prečo Vaša diplomantka nemohla citovať žiadne odborné pramene, ktoré sa stavajú k mojej práci negatívne? Chcem Vás požiadať, aby ste mená tých kolegov prezradili aspoň mne. Domnievam sa totiž, že *neexistujú alebo nechcú byť menovaní*.

Ak existujú, opýtam sa ich osobne, aké nedostatky v mojej práci našli. Od roku 2002 sa mi nestalo, že by niekto dokázal sformulovať voči mojej práci nejakú zásadnú pochybnosť. Zlomyselné klebety sa šíria, ale rozplynú sa vždy v mojej prítomnosti, na verejnom fóre konferencie alebo ak sa pod ne má niekto menovite podpísať. Študenti mi referujú, čo o mne ktorý profesor povedal – tí istí profesori to však predou mnou buď poprú alebo sa vyhnú zodpovednosti tým, že to počuli od nejakej tretej osoby, ktorá tam práve nie je prítomná.

Hlavná námietka voči mojim výsledkom, že sú založené na subjektívne skreslenom výbere dejinných udalostí, sa ozývala v 90-tych rokoch. Dnes sa zaručene nikto nezosmiešni tým, že by sa pod ňu podpísal. 700 rigorózných štatistík od renomovaných špecialistov na tú či onú oblasť histórie ako celok potvrdilo moju hypotézu – a nebudeme predsa tvrdiť, že došlo k svetovému spiknutiu odborníkov v Pálešov prospech.

Moja téza prešla stovkami odborných dialógov na desiatke univerzít, vyšla aj v niekoľkých odborných časopisoch. V marci tohto roku nám (s Prof. Mikuleckým) dekan Karlovej univerzity osobne odovzdal cenu za najlepšiu prácu z etológie človeka za rok 2004. Písomne existujú kladné odborné posudky a recenzie (napr. od bývalého riaditeľa Archeologického ústavu Českej akadémie vied Prof. Bouzeka, jedného z otcov chronobiológie Prof. Halberga), ale žiadne záporné. Záporný príspevok odznel na kolokviu pred šiestimi rokmi od Mgr. Haviernika, zakrátko ho však v osobnom rozhovore odvolal. Pre nedostatok času nestihol viac než prelistovať moju knihu a omylom sa domnieval, že vychádzam z viery v astrológiu. Keď videl prísnosť, s akou bola moja téza preverovaná, naopak uznanlivo pokýval hlavou. Okrem toho existuje už len pamflet Doc. Štampacha v časopise Dingir, ktorý nereaguje adresne a vecne na môj odborný dôkaz, ale len podsúva veci, ktoré som nikdy netvrdil.

Istotne viete, že intuícia, inšpirácia, mimozmyslové vnuknutie sa dnes medzi filozofmi vôbec nepokladajú za *poznávací* proces, ktorý by mohol viesť k poznaniu niečoho objektívne reálneho. Z gnozeologického hľadiska sa pokladajú len za neoprávenú metafyzickú špekuláciu, subjektívnu fantáziu, ak nie rovno za nepravdivú tak aspoň neoveriteľnú. Sú to procesy, ktoré môžete alebo nemusíte nazvať náboženskými, v každom prípade si vyžadujú aktivizáciu citovej a vôľovej zložky človeka a nie sú procesom racionálneho dôvodovania. Moja práca je systematickým spracovaním kriviek tvorivosti v dejinách ľudstva a jej výsledkom je, že v dejinách tvorivosti existujú časové synchronne a rytmické kultúrne vzorce. Po prvýkrát presvedčivo ukázala, že tvorivé inšpirácie nie sú sebaklam odohrávajúci sa v mozgovej kôre, ale sú naozaj vnímaním niečoho, čo existuje nezávisle od človeka.

Angelológia je v súčasnosti jediná filozofia dejín, ktorá dokázala, že vie robiť úspešné predikcie a retrodické dejín na tisícročia dopredu aj dozadu a obstála v prísnych kvantitatívnych testoch. To je fakt, s ktorým sa filozofia nejakou musí vyrovnáť. Kritika štúrovskej koncepcie vedy od Ctiboha Zocha tým padla, pretože Zoch sa domnieval, že západná metodológia vied jediná

vedie k hmatateľným výsledkom a štúrovské idey sú len neplodným romantickým snívaním. Angelológia je fungujúci príklad toho, že úspešná veda sa dá robiť aj na pozadí platónskeho idealizmu, s renesančnou paradigmou analogického myslenia a syntetickým prístupom. Pritom spĺňa všetky dnes uznávané kritériá vedeckosti a vzorovo rieši oblasti, v ktorých si hlavný prúd vedy nevie vôbec rady. Aj Komenského treba rehabilitovať, čo sa týka sofiologickej myšlienky syntézy rôznych druhov poznania, a nie pokladať ho za postavu chytenú v dobových omyloch. To je dôvod, prečo moje meno v diplomovej práci na tému sofiológie nesmie chýbať.

Úlohou odborného pracovníka je vecne argumentovať. Anonymné klebety a bezdôvodné odmietanie sa v odbornej diskusii nerátajú. Ak ste našli námietky, ktoré iní nevideli, vyslovte ich. Ak má ktorýkoľvek odborník nejaké námietky, citujte ho. Môžete sa odvolať aj na ústnu komunikáciu, pokiaľ sa dotyčný nebojí byť menovaný. No ak sa verejná odborná diskusia uberala v môj prospech, tak to pravdivo priznajte.

Na www.sophia.sk sú články, ktoré zhŕňajú moje výsledky veľmi stručne. Na konci knihy *Sedem archanjelov. Rytmy inšpirácie v dejinách kultúry a prírody* je gnozeologická a metodologická obrana môjho postupu. Empirické výsledky sú v diagramoch, ktoré na prvý pohľad hovoria samé za seba. Doc. Hohoš túto knižku má, ale rád venujem Vašej katedre ešte jednu, ak ju niekto bude čítať. Doc. Hohoš je jediný, kto obsah mojej práce aspoň sčasti pozná a vyjadruje sa k nej korektne. Doc. Piaček žiaľ patrí k tým, ktorí vôbec netušia, čo robím, a odsudzujú ma. Nedávno sme spolu sedeli na fóre, ktoré študenti zorganizovali ako medzináboženský dialóg. Využil som príležitosť a vyzval Doc. Piačeka aby otvorene v mojej prítomnosti vysvetlil, kde vidí na mojej práci chybu. Nebol schopný nič sformulovať a bolo zjavné, že nepozná ani znenie mojej hypotézy, ani jej dôkaz ani žiadnu moju odbornejšiu prácu.

Máte byť pre študentov vzorom, ako má vyzeráť odborný proces hľadania pravdy – tak nerobte opak. Kritizujte ma ako najtvrdšie viete – veď k tomu Vašu katedru vyzývam už desať rokov – ale neklamte o mne, resp. nepreberajte a nešírte falošné klebety namiesto skutočnosti. Nevydávajte anonymné emocionálne antipatie za výsledok odborného diskurzu. Ak moji oponenti nemajú nič, čo by mohli racionálne sformulovať a podpísať sa pod to, nie je to odborná oponentúra, ale ohováranie. Z rôznych fakúlt bolo za mnou už asi tucet študentov, ktorí v diplomovkách na Angelológiu nejako nadväzujú, rozoberajú ju alebo ju chcú citovať. Nie je fér ani voči nim, ak na nich padá zlé svetlo kvôli osobným antipatiám niektorých profesorov voči mne. Dodržte voči mojej osobe základné pravidlá odborného dialógu a ľudskej etiky. Aspoň o to Vás prosím, ak už nechcete spolupracovať nejakým konštruktívnejším spôsobom.

Rátajte aj s tým, že našu korešpondenciu zverejním, ak sa zo strany Vašej katedry nedočkám čestnejšieho jednanie. Trvá to už desať rokov a vychádza to od viacerých členov Vašej katedry. Je potrebné vyjasniť to buď tak, že si za svojimi názormi budú stáť otvorene v riadnom odbornom dialógu, alebo s tým prestanú.

S pozdravom,

RNDr. Emil Páleš, CSc.

Na vedomie:

Mgr. Erika Lalíková, PhD.

Doc. PhDr. Zlatica Plašienková, CSc.

Doc. PhDr. Etela Farkašová, PhD.

Doc. PhDr. Jozef Piaček, PhD.

Doc. PhDr. Ladislav Hohoš, PhD.

PhDr. Ladislav Sabela, CSc.

*Katedra filozofie a dejín filozofie FF UK
Šafárikovo nám. 6
818 01 Bratislava*

Veľavážení členovia katedry,

na žiadosť Vašej študentky-diplomantky som tu pripojený list z minulého roka neodoslal, ale pozdržal som ho až do termínu obhajoby. Obávala sa, aby sa spor medzi mnou a katedrou neodzrkadlil na jej hodnotení počas štátnic.

Diplomových a rigorózných prác, ktoré nadväzujú na môj výskum, je na rôznych fakultách ročne niekoľko a bude ich stále viac. Vyriešme to otvorenou komunikáciou, kým ešte môžeme povedať, že išlo len o nedorozumenie. Na niekoľkých fakultách v Čechách sme to urobili tak, že moji odporcovia sa konečne odhodlali sformulovať a neanonymne zverejniť svoje námietky, či už v nejakom periodiku alebo aspoň na internete. Tým mi poskytli čestnú možnosť vyjadriť sa k nim a brániť sa. Každý čitateľ sám potom smie posúdiť presvedčivosť a úroveň oboch argumentácií, a to mi z mojej strany stačí.

Žiaľ, väčšinou sa k tomu odhodlali až potom, čo som ich verejne napadol za zámerné šírenie nepravdivých informácií a porušovanie vedeckej etiky. Nevoľme, prosím Vás, túto násilnú cestu! Ste moja domovská univerzita; želám si spoluprácu, a za takú by som pokladal aj oponentúru v rámci pravidiel odborného diskurzu. Neurobíte mi tú láskavosť a nespíšete nejakú čo najzdrcujúcejšiu kritiku, akú dokážete napísať?

Mali ste desať rokov času a nedožil som sa od Vašej katedry žiadneho plauzibilného protiargumentu, iba ohovárania.

Doc. Piaček sa na výzvu, aby otvorene zdôvodnil svoj odpor voči mojej práci, namiesto argumentácie iba rozčúľil.

Doc. Sabela ma pôvodne podozrieval, že som robil nejaký predvýber dát, ale tá námietka padla, keď dáta vybrané desiatkami nezávislých expertov potvrdili to isté. Neskôr sme sa s PhDr. Pavlom Jablonickým z Filozofického ústavu SAV obrátili znova na Doc. Sabelu ako na metodológa, aby skúsil sformulovať, čím sa môj výskum metodologicky líši od štandardného postupu v iných prírodných a spoločenských vedách. Nebol schopný sformulovať ani jediný aspekt, ktorým sa líši. Všetky postupy, aké som použil ja, sa rovnakým spôsobom používajú vo vedeckej práci všade inde. Študenti mi ale neskôr referovali, že pred nimi hovoril niečo celkom opačné! Vraj nejaký rozhodujúci protiargument má – nechcel by nám konečne povedať, aký?

Jedine u doc. Hohoša som mal vždy pocit, že je ku mne nezaujatý, otvorený a korektný. Ale ani on mi za celé tie roky nepovedal žiadnu takú námietku, ktorá by spochybňovala môj centrálny vedecký výsledok a základné filozofické implikácie z neho vyplývajúce. Mal som naopak dojem, že so mnou súhlasí. Vie o mojej práci viac než ostatní. Pýtam sa ale, prečo neuviedol diskusie vnútri Vašej katedry na pravú mieru?

Dr. Lalíková robí nátlak na svoju diplomantku tiež bez akéhokoľvek racionálneho argumentu – len v mene klebiet od domnelých odborníkov, ktorí zrejme neexistujú alebo nechcú byť menovaní. Ďalšiu študentku z toho istého ročníka sa Vám podarilo odstrašiť, aby si radšej zvolila inú tému a neriešila otázky okolo Angelológie.

Taká je skutočná história oponentúry zo strany Vašej katedry.

Z horespomínanej diplomovej práce som si stihol prečítať len kapitolu venovanú mne a posudky školiteľky a oponentky, ktoré v pozadí posudku hodnotia aj moje dielo.

Ak už neviete teoreticky nahliadnuť, že existuje intuitívny poznávací proces, ktorý vedie k objektívne overiteľným výsledkom, tak by ste aspoň z faktu, že k nim vedie, mali pochopiť, že sa u tohto druhu intuície jedná o skutočné poznanie, ktoré nie je osobné a subjektívne. V roku 1997 som rámcovo vytýčil smer výskumu, v akom by sa dala nájsť protilátka proti víru HIV, a v roku 2006 Bonnská univerzita tú látku skutočne našla. Z nej sa dnes vyvíjajú lieky proti AIDS. Dal som tento príklad Doc. Piačekovi, lebo už neviem ako hmatateľnejšie sa dá vysvetliť, že rozdiel medzi Pálešom a ostatnými „prorokmi a fantastmi“ je taký, že moje hypotézy sa overujú objektívne a fungujú v praxi.

Nič nepomáha: chcete, aby diskusia o mojej hypotéze bola na univerzitách *a priori* zakázaná – a radšej by ste ľudí d'alej nechali zomierať na AIDS, než aby ste pripustili, že Páleš mal v niečom pravdu.

Babylončania na základe introspekcie intuitívne prijali určitý systém poznatkov a zachytili ho obrazne v náuke o bohoch. Predpovedali beh dejín na päťtisíc rokov vopred a ich predpovede sa naplnili skutočnými udalosťami. Pýtate sa, ako vieme, že ich intuícia nebola subjektívna, osobná? Vieme to podľa toho, že sa naplnila skutočnými udalosťami. Vieme, že rovnaké introspektívne vnemy mali ľudia po celej Zemi (štatisticky sme dokázali celosvetovú synchronicitu istých introspektívnych vnemov) – preto nie sú subjektívne, ale prinajmenšom intersubjektívne. Sú dokonca objektívne, lebo sa splnili v podobe fyzických udalostí, ktoré sú každému človeku na Zemi rovnako ľahko overiteľné a všetci súhlasia, že sa stali. Čo sa tak naivne pýtate? Ako môžete mať taký zmätok v pojmoch *subjektívny, intersubjektívny, objektívny*?

Vyzdvihujete N. O. Losského. Ten by vraj tému práce obohatil, kým Páleš jej len uškodil. Losský by tam naozaj patril, ale len ako dobrý kontrastný príklad toho, ako sa to nemá robiť. Veď nadpis práce znie „*Pravda ako syntéza empirie, racionality a intuície*“. Losský postuloval realnosť akejsi intuície (s tradíciou ruskej mystiky v pozadí), ale práve v úplnej odtrhnutosti od empirie a racionality. Hmotnou zložkou poznania a zmyslovými orgánmi ako kanálom poznania sa vôbec nezaobera a vypadávajú mu z celého poznávacieho procesu. Ako keby sa človek mohol spoľahnúť len na intuíciu samotnú a nič viac nepotreboval.

Losský je síce vzácny tým, že obhajoval intuíciu zoči-voči moru pozitivistov. Ale Vy ste počuli o tom, že by Losský pomocou svojej „intuície“ bol kedy dospel k nejakým konkrétnym poznatkom, ktoré by sa potvrdili a boli užitočné v praxi? Dospel pomocou svojej noetiky vôbec k niečomu nad rámec toho, čo už nebolo známe z empiricko-pozitivistického skúmania sveta? Vedel tú intuíciu vôbec používať on sám? Čo ňou dosiahol? Čo priniesla? Je taká abstraktná, že nie je ani jasné, čo znamená a či vôbec existuje.

Losského intuícia buď vôbec neexistuje, alebo nie je jasné, čo znamená. Pálešom popisovaná intuícia existuje dokázateľne a vyplývajú z nej podstatné podnety pre život. A predsa je Vám Losský milší ako Páleš! Čo je to s Vami?

Viete mi menovať nejaký iný príklad filozofie dejín, ktorá vznikla intuitívne-introspekciou, vyčírila sa do racionálneho konzistentného systému pojmov a nakoniec sa potvrdila objektívnymi empirickými meraniami? Neviete – inak by ste mi ho za desať rokov už menovali. Angelológia je zrejme prvý a zatiaľ jediný presvedčivý príklad, že Komenský, Hurban a Solovjov sa nemýlili. Ale podľa Vás práve ona do pojednania o sofiológii nepatrí!

Keď ešte Prof. Komorovský viedol Kabinet religionistiky, prehlasoval, že koncepcia v strede záujmu ich práce je práve Solovjovova sofiológia. No keď som sa tam objavil s rukopisom knihy a dôkazmi, že Solovjovova vízia o Sofii, anjeloch, bytostných platónskych ideách a tradičná angelológia naozaj zodpovedajú nejakej intersubjektívnej skúsenosti ľudstva, akejsei reálnej skutočnosti – nechcel to ani čítať. Začal sa smiať a hovoriť, že iba „primitívi“ veria, že náboženské obsahy mýtov sú dajako reálne. Solovjov sa v tej chvíli musel obrátiť v hrobe – keď jeho sofiológiu na univerzite reprezentuje človek, ktorý ju má v skutočnosti za blud.

Nevediete Vašich študentov k slnku Pravdy – ale im ho zacláňate.

Ako má o Vašej katedre zmýšľať nezaujatá osoba zvonka? Je to nedostatok inteligencie, zlý úmysel alebo (samozapríčená) neinformovanosť? Čo si máme vybrať?

Ak som aj pavec, pafilozof, ale vyvolávam u mladých ľudí živý záujem o filozofické uvažovanie – nechcete ma využiť ako „školský príklad“, na ktorom sa ciberia mysle? Nebojíte sa predsa dialógu, v ktorom budete mať ako skúsení filozofi navrch, či áno? Ak som niekoho osobne urazil, či doc. Piačeka, rád to odčiním i verejne (ale čo?). Ide mi o ideu, o hľadanie pravdy, nie o osobnú márnomyseľnosť. Želal by som si, aby na Komenského univerzite ožila skutočná filozofická atmosféra, vášň pre idey a brilantný polemický duch. Nebíme sa, spolupracujme!

Emil Páleš

Vážený pán dr. Páleš,

Váš list som si našiel po návrate z liečenia. Nemôžem a nechcem sa vyjadrovať za katedru, ale len za seba osobne.

Môj postoj vo vzťahu k duchovnej vede (k Vašej práci) sa nemení, odkedy som napísal doporučenie recenzenta pre vydavateľstvo. Považujem za správne, aby sme pripustili možnosť iných spôsobov poznania, než vedecké (v zmysle paradigmy „science“), tieto nazývam *mimovedecké* na rozdiel od nevedeckých, ktoré možno zavrhnúť ako tmárstvo. Myslím, že tento môj postoj je z Vašej strany vnímaný ako „nezaujaty, otvorený a korektný“.

Ako som k tomuto postoju dospel? Som filozof, ktorý sa zaoberá aj futuroológiou, ale moja tematická oblasť je veľmi vzdialená od epistemológie resp. metodológie vied. Za dôb minulých som prednášal historický materializmus a začal som sa venovať prognostike, dnes prednášam politickú a právnú filozofiu, resp. futuroológiu.

Viacmenej náhodou som si kedysi prečítal jedno číslo časopisu Sophia (čo vyvolalo môj záujem vedieť viac), vtedy môj študent M.Kaščák ma upozornil na antroposofiu, kde som našiel styčné body s historickým materializmom. Doteraz korešpondujem s iným študentom V.Stankom, ohľadom jeho koncepcie novoantroposofie.

Ako som mal možnosť zoznámiť sa s Vami, čo si vážim, popisovať netreba. Viete aj o seminárnej práci z futurologie študentky (prijatá na PhD) K.Polákovej „Schopnosť podávať predikcie na základe cyklickej štruktúry času“. Záver tejto práce v podstate vyjadruje aj moje názory.

O tom, že iná študentka L.Dembická píše diplomovú prácu, kde sa zaoberá aj angelológiou, som nevedel. Pri jej obhajobe som bol členom komisie a vyjadril som sa primerane, že s prístupom niektorých kolegyň sa nemôžem stotožniť. Dovolil som si malý myšlienkový experiment: v duchu doby – paradigma Matrix¹ – som povedal, že nebudem hovoriť o anjeloch, ale o možných vplyvoch z iných dimenzií... Pokiaľ ide o to, čo sa povedalo na uzavretom zasadaní, ktoré rozhoduje o klasifikácii, budem sa držať akademických tradícií: o tom sa nehovorí. Myslím, že práca bola ohodnotená spravodlivo (v rámci možností, ktoré mám, lebo prácu som nečítal, členovia štátnicovej komisie sa v tomto musia spoľahnúť na školiteľa a oponenta). Obhajoba záverečnej práce nie je vedecké fórum, neposudzuje sa tam predmetná koncepcia, ale konkrétny text.

O žiadnej serióznej vedeckej diskusii, ktorá by sa v rámci katedry zaoberala Vašou koncepciou duchovnej vedy, neviem. Samozrejme, ak sa cítite dotknutý, máte právo sa brániť, a to aj zverejnením: je na Vašej úvahe, aké prostriedky použijete a nepochybujem o tom, že Vy nie ste ten, kto by sa unáhl'oval. Ak sa z otázky duchovného napredovania stane ideologický boj, nikomu to neprospeje.

Mocenskými prostriedkami sa problém zmeny paradigmy poznania napokon aj tak nevyrieši, to iste viete. Pokiaľ ide o štatistické korelácie, ktoré sú vo Vaš prospech, môžete nimi úspešne čeliť nekvalifikovaným útokom, ktoré vás obviňujú z tmárstva, ale nie je to filozofický dôkaz existencie vyšších duchovných bytostí (taký dôkaz na súčasnej úrovni filozofie podľa môjho názoru nie je možný).

Stále sa necítim byť dostatočne kvalifikovaný, aby som meritórne zaujal stanovisko, možno, že na sklonku svojej filozofickej dráhy (Hegelova Minervina sova vzlieta za súmraku) sa k niečomu takému dopracujem. Zdôverím sa Vám ale s poznatkami, ku ktorým som dospel, totiž sa akoby vraciam od futurologie k problematike filozofie dejín (tieto formulácie zatiaľ nie sú na takej úrovni, aby boli vhodné na publikovanie):

1. odmietanie cyklických koncepcií dejín (vývoja) bude treba prehodnotiť, aspoň v bežnom diskurze (opakovateľnosť či kruhový pohyb v antickej gréckej filozofii), cyklickosť nemusí znamenať iba opakovanie, osvietená viera v pokrok (po vzostupnej línii) nie je nijako podložená;
2. zaujala ma Patočkova filozofia dejín (Kaciřské eseje), z ktorých citujem: v kontexte ide o Epos o Gilgamešovi a Homérove eposy:

1 Analógia: paradigma mechanizmu – hodinový strojček (La Mettrie).

„Je to společenství bohů a smrtelníků, životní prostor těch, kdo jsou odkázáni na živnou zemi a světla nebes s těmi, kdo nejsou odkázáni a jsou tak to nejpodivuhodněji tajemné v tomto světě. Nejsou odkázáni – a přece jsou tak, že společenství s lidmi jim může být vhod, neboť to, co lidé konečně sami dělají ve službách vlastního udržování, sisyfovskou práci služby sebestravujícímu životu, je práce bohů, je spoluúčasť na udržování světového pořádku, sepětí toho, co je nahoře, s tím, co je dole, země a světla, viditelně utvářeného s temnou říší. Bohové jsou zároveň to nejtajemnější: neboť se skrývají, ukazujíce svou moc, a přece je nejvyšší moc možná jen jako svobodný pobyt na světě, svobodný od smrti. Není tento pohled v podstatě pravdivý? Není zde lidský život uchopen ve své podstatě?“
(Oikoymenh 2007, s. 26-27).

Ladislav Hohoš

19. augusta 2009

Vážený pán Doc. Hohoš,

ďakujem, že ste si našli čas odpovedať – mám nádej, že Vaša ochota ku komunikácii je zárodkom vývoja, ktorý uvedie vzťahy medzi mnou a Katedrou do poriadku. Vďaka tomu, že ste sformulovali svoje myšlienky, môžem vysvetliť konkrétne, v čom sa míňame. Kým komunikujeme, mám ochotu a trpezlivosť považovať to len za nedorozumenie (síce už neprípustne dlho trvajúce) a nie za zlý úmysel.

Ako prvé sa dohodnime, že nebudete do nášho dialógu miešať antropozofiu ani iné duchovné smery, pretože to vytvára klamlivý dojem, ako keby som sa o ne chcel nejakým spôsobom opierať. Podporil som príchod antropozofie na Slovensko, aby sa sprístupnila ľuďom, ale to neznamená, že z nej pri mojej vlastnej odbornej práci vychádzam.

V odborných časopisoch a najstručnejšie v knižke „*Sedem archanjelov. Rytmy inšpirácie v dejinách kultúry a prírody*“ som zhrnul svoj odborný výsledok. Neopiera sa ani v najmenšom o žiadnu autoritu, duchovnú ani inú. Je vybudovaná na empirii a racionálnych záveroch. Pravdaže, v laických časopisoch a novinách som napísal množstvo článkov, ktoré nemajú prísne odborný, ale skôr básnický, mystický alebo len čiastočne filozofický charakter. Aj ako akademickí pracovníci máme právo popri odborných textoch napísať aj texty osobnejšieho charakteru. Pri polemike na univerzitnej pôde sa ale bavíme o odbornom obsahu. Diskutovať tak, akoby moje odborné texty vôbec neexistovali a ako keby som moje básnicko-mystické texty hodlal prezentovať ako odborné (ako to robí Doc. Piaček) je nečestný podraz.

Ako to, že klasifikujete vedeckú zložku mojej práce ako „mimovedeckú“ alebo jej filozofickú zložku ako „nefilozofickú“?

Osobné dielo každého človeka, nielen Páleša, ale aj Hohoša, Piačeka alebo Einsteina obsahuje vždy tieto tri zložky:

1. Empiricko-vedeckú (to je v mojom prípade objav štatisticky významných, periodických a synchronných kultúrnych vln, čisto ako empirického fenoménu)
2. Filozoficko-logickú (to sú v mojom prípade racionálne úvahy plynúce z horeuvedeného empirického objavu)
3. Nábožensko-mystickú (tá vyplýva z osobných skúseností, ktoré nie sú u všetkých ľudí rovnaké, či už preto, že ich biografía viedla inou cestou alebo preto, že sa nikdy nevenovali duchovnej praxi a takúto vnútornú skúsenosť nezískali)

Vo všetkých troch oblastiach nepanuje ľubovôľa, ale majú svoje pravidlá - kritériá pravdivosti:

1. Pravidlá empiricko-vedeckého bádania (známe kritériá vedeckosti)
2. Pravidlá filozoficko-logického bádania (pravidlá logiky, konzistencie, neprotirečivosti...)
3. Mravné požiadavky kladené na mystickú prax (ktoré vedú k tomu, že výsledky introspektívneho pozorovania sú intersubjektívne, a nie svojvoľné)

Všetky tri druhy pravidiel som v im prislúchajúcich oblastiach vzorovo dodržal. Stále ale počúvam zo strany Vašej katedry, že moja vedecká práca je nejak nevedecká či mimovedecká, moja filozofická práca nefilozofická a možno aj moja mystická práca podľa Vás nie je tá pravá.

Zoberme seminárnu prácu Katky Polákovéj, ktorú písala pod Vaším vedením a s ktorej obsahom, ako vravíte, súhlasíte.

Spochybňuje sa tam, či je centrálna hypotéza angelológie skutočne falzifikovateľná. Samozrejme, že je! Dejinné vlny buď tvoria štatisticky významnú periodicitu, alebo ju netvoria. Žiadna tretia možnosť medzi týmito dvoma neexistuje. Ak netvoria, hypotézu to falzifikuje. Koniec. Žiadne dodatočné úpravy a výnimky v dátach, ktoré by mali zmeniť negatívny výsledok na pozitívny, som nerobil. Vami uvedené citáty zo strany 101 iba *komentujú*, prečo dejinné vlny nie sú a ani nemôžu byť matematicky presnými sínusoidami, ale vždy len nepravidelnými krivkami štatisticky sa blížiacimi k sínusoide. Týmto komentárom som si ale neudelil právo manipulovať s dátami a vynechávať, korigovať či „odvysvetľovať“ časť dát, ktorá by mi „kazila“ štatistické výsledky! V Katkinej práci je nepravdivo uvedené, ako keby som si takéto právo bol udelil. Príslušné odstavce z mojej knihy sú prekrútené do absurdného významu, ku ktorému nič v mojom diele nezavdáva ani najmenšiu príčinu.

Ďalej nastoľujete otázku, či je možné falzifikovať niečo, čoho charakter nie je empirický. Ako sa tam, prosím Vás, tá otázka vôbec ocitla? Pokúšam sa falzifikovať niečo neempirické? Hypotéza je definovaná naprosto jasne: meriam kvantitu historických udalostí. Historické udalosti sú empirická veličina. V mojej knižke máte vyše sto chronogramov a diagramov – a u každého je uvedená meraná veličina: množstvo tvorivých diel a referencií na nich, počty žijúcich osobností, indexy revolučnosti, frekvencia politických prevratov atď. atď. Našli ste čo i len jediný chronogram, kde by som meral nejakú neempirickú veličinu?

Ďalej tvrdíte, že som „predefinoval empiriu“ a tým porušil Feyerabendovu podmienku zlučiteľnosti. Kedy, kde, ako? Centrálnu hypotézu preverujem na množine empirických dát, ktorá je *identická* s množinou uznávanou štandardnými vedami. Programovo som vyhlásil, že budem moju hypotézu testovať len na empirických dátach, o ktorých existuje konsenzus medzi súčasnými svetovými historikmi, sociológmi, antropológmi a religionistami. Týmto mojím vyhlásením sa začalo kolokvium na Katedre dejín a celá moja úvodná reč vyšla v *Acta historica*. Nevytváram žiadnu inú, vlastnú empiriu, ktorá by spôsobovala nesúmerateľnosť mojej teórie so súčasnou vedou.

Centrálna hypotéza angelológie hovorí o synchronných a periodických dejinných vlnách, je normálnou hypotézou v rámci riadnej vedy, v ničom neprekračuje dnes zaužívanú metodológiu, a overuje sa na tej istej empirickej báze poznatkov, ako ostatné vedecké hypotézy. Napriek tomu Vy tvrdíte, že je mimovedecká, na základe horeuvedených mylných argumentov. Dr. Lalíková tvrdí, že je nevedecká, na základe neexistujúcich či anonymných autorít, ktoré sa nedajú citovať a nie je ochotná prezradiť ich mená. Doc. Piaček tvrdí, že je nevedecká – bez argumentu, bezdôvodne. Doc. Sabela tiež tvrdí, že je metodologicky chybná, ale nie je schopný či ochotný žiadnu chybu uviesť.

Keď posudzujeme vedeckosť/nevedeckosť/mimovedeckosť mojej práce, je samozrejmé, že pri tom hovoríme o vedeckej časti môjho diela. Filozofickú alebo mystickú nadstavbu môjho diela som nikdy neprehlasoval za vedeckú v zmysle anglického „science“ – preto nič také ani nemusíme riešiť.

Čo sa týka filozofického domyslenia môjho empirického objavu, zhrnul som ho v poslednej kapitole mojej knižky. Urobil som len jednoduchú úvahu, ktorou som nadviazal na Huma. Ak všetci prežívame nejakú pravidelne sa opakujúcu skúsenosť – je treba brať ju vážne, rešpektovať ju takú, aká je. Prísne logicky vzaté, empirické pravidelnosti nikdy nemôžeme s istotou substancionalizovať. Nevieme, či za fyzikálnymi javmi skutočne existuje „príčinnosť“. Nevieme, či za padajúcimi predmetmi skutočne pôsobí „gravitačná sila“ a pod. Ale pre životnú prax jednoznačne platí, že nebudeme skákať z desiatego poschodia. Teda v praxi musíme konať tak, ako keby gravitácia a príčinnosť existovali. Musíme si prežívanú skúsenosť pojmovo nejakou uchopiť, musíme ju nejakou jazykovo pomenovať.

Tak aj ja ako filozof tu stojím s výzvou, že si musíme uvedomiť duchovné zákony, zákony kolektívnej a individuálnej psychológie, o ktorých hovorila stredoveká angelológia. Musíme ich

rešpektovať a uvádzať do životnej praxe – a to aj vtedy, keď nám ich metafyzická podstata zatiaľ uniká (čo nám uniká pri väčšine zákonov a poznatkov, ktoré usmerňujú našu životnú prax).

Načo to vôbec spomínate, že štatistické korelácie nie sú dôkazom existencie vyšších duchovných bytostí? Obaja vieme, že empirická rovina *nikdy* nie je bezprostredným dôkazom metafyzickej roviny (nielen v mojom prípade, ale aj v prípade všetkých ostatných vedcov na svete). Tieto dve roviny sú vo vzťahu akejsi kongruencie, korešpondencie, zhody. Zmysel má taká metafyzika, ktorá sa dobre hodí k javom; správne myslenie hľadá a tvorí také pojmy, ktoré v skúsenostných javoch urobí čo najjednoduchší poriadok. Fyzik meria jav príťažlivosti, a filozof vytvorí pojem gravitačnej sily. Keď potom hovoríme o „gravitácii“, máme na mysli oboje: fenomén, ktorý je empirický, aj pojem sily, ktorá je metafyzická, nepozorovateľná. Tak aj slovo „anjel“ znamená oboje: psychickú skúsenosť, ktorá je všeobecne ľudská, a popri tom aj metafyzický pojem, ktorým túto skúsenosť najjednoduchším spôsobom uchopujeme.

Nikdy som netvrdil, že z empirických pozorovaní samotných vyplýva metafyzická existencia anjelov. Je to evidentné z každej mojej práce, kde rozvíjam pokusy vysvetliť pozorovaný jav v rámci materialistickej paradigmy pomocou fyzikálnych síl. Ako filozof ale konštatujem, že tento jav je zatiaľ uchopiteľný len v termínoch ako anjel/archetyp a podobných, a preto nemáme inú možnosť než s nimi pracovať a rozvíjať ich. Neexistuje vôbec žiadna iná myšlienková alternatíva, ktorá by dovoľovala uchopiť tento jav v termínoch fyzikálnych síl – nikto žiadnu nie je schopný ani navrhnúť – všetky také pokusy beznádejne zlyhali už v zárodku.

Čo mi teda vyčítate, ako filozofovi, robím nejaké chybné závery? Prečo z Vašej katedry vyžaruje úsilie stále moju osobu nejakou spochybňovať a vylučovať z odborného diskurzu?

Najdôležitejšou vecou v mojom liste katedre je, že Vás žiadam o dodržiavanie pravidiel vedeckej etiky a ľudskej etiky. Nevediem s Vami *ideologický* boj, lebo ku skutočnému ideovému obsahu mojej práce sme sa zatiaľ vôbec ani nedostali. Viedim s Vami *etický* boj. Chcem len, aby ste nešírili dezinformácie o obsahu mojej práce. Aby ste mi nepripisovali tvrdenia a postoje, ktoré som nikdy nemal alebo som ich písomne, verejne a veľmi jasne poprel. Aby ste sa neodvolávali na neexistujúce anonymné autority. Aby ste nehovorili, že moja práca neobstojí na odbornej pôde, keď na Vašej katedre k žiadnemu odbornému dialógu vôbec nedošlo, a na iných katedrách v takom dialógu obstála. Aby ste namiesto emócií argumentovali, namiesto dogiem preverovali. Aby ste mi priznali právo byť posudzovaný vo vede na základe tých istých kritérií ako ostatní vedci a vo filozofii na základe tých istých kritérií, aké aplikujete sami u seba. Aby ste nemerali dvojakým metrom.

Na tento najväznejší – etický – problém vo Vašom liste vôbec nereagujete a od ostatných členov katedry zrejme nedostanem žiadnu odpoveď. Mám Vás osobne rád a študenti mi podávajú aj správy, že ma spomínate na Vašich prednáškach. Ale aj Vy, kto ste mi najviac naklonený, moju prácu neoprávnene degradujete a odsúvate do akejsi mimovedeckej a mimofilozofickej oblasti. Rád som sedával aj na Piačkových prednáškach a necítim antipatiu voči nikomu z katedry (hoci ich iracionálna antipatia voči mne je evidentná).

Očakávam od Vašej katedry *nápravu* a od Vás osobne, že sa medzi kolegami na katedre za takú nápravu zasadíte. Nápravu nie v podobe nejakých formálnych ospravednení, ale v tom, že sa voči mne začnú dodržiavať pravidlá etiky a odborného diskurzu a že sa dožijem serióznej kritiky zameranej na skutočný obsah mojej práce. Práca Katky Polákovej u Vás bola jediným pokusom, ktorý sa však minul cieľom, lebo kritizuje dajaký domnelý obsah mojej práce, aký neexistuje.

Alarmujúce je však to, že som Katku na to upozornil už v čase, keď tú prácu písala. Nastupovala štúdiom presvedčená o jednouchom fakte, že ľudstvo má periodicky akúsi kolektívnu psychickú skúsenosť. Je to bezprostredné pozorovanie, ktoré si nevyžaduje žiadne špekulácie a sofizmy. Po pár rokoch v atmosfére Vašej katedry dospela k falošným ale učene vyzerajúcim pseudo-argumentom proti. Nechala sa popliesť demagogickým nátlakom profesorov, ktorému aj nedávna diplomantka Doc. Lalíkovej odolávala len s námahou.

Pán docent, skúsme aspoň my dvaja v dialógu dospieť k nejakému serióznemu pohľadu, ktorý by mohol byť precedensom aj pre Vašich kolegov.

S pozdravom, Emil Páleš

20. augusta 2009

Dobrý deň,

som na liečení v Tatrách, mám obmedzený prístup k internetu a Váš List si vyžaduje dôkladné štúdium. Chcem len „napraviť“ nedorozumenie: pod "mimovedeckým" rozumiem na rozdiel od "nevedeckého" poznanie, ktoré síce nespĺňa kritériá "science", ale je legitímne, niekedy sa nazýva holistické alebo mystické. To je moja pozícia, preto som odporúčal Vašu prácu na vydanie. Považovať angelológiu za science nedokážem. Že je nefilozofická som netvrdil, len v rámci filozofie v ktorej som školený (západná, racionalistická) nevidím možnosť ontologického dôkazu existencie vyšších duchovných entít. Prijmite zatiaľ toto stručné vysvetlenie.

L. Hohoš

21. augusta 2009

Dobrý deň pán docent,

V prvom rade prajem príjemný pobyt na liečení (uzdravte sa, lebo Vás ešte potrebujeme). Dúfam ale, že si tam nájdete pár chvíľ na brilantné cvičenie filozofických myslí v duchu starých Grékov. Pri takej disciplíne ako je filozofia, kde ide o subtilne nuansy významov, je prirodzené až nevyhnutné, že si spočiatku nerozumieme, kto z nás čo ako presne myslí. Ale pri obojstrannom záujme sa také nedorozumenia v dialógu dvoch inteligentných partnerov rýchlo vyjasňujú.

Ja zatiaľ nevidím nedorozumenia z mojej strany, ale len jednu veľkú reťaz nepochopenia a nepočúvania z Vašej strany a zo strany katedry (budem Vám hovoriť aj to, čo chcem povedať ostatným, lebo to nemám komu inému povedať).

Ja som pochopil správne, čo nazývate „mimovedeckým“. Nechajme zatiaľ všetko mimovedecké bokom a ujasnime si postoj k mojim *vedeckým* výsledkom a ich filozofickým dôsledkom. S tým ostatným som sa na Vašu katedru vlastne nikdy ani neobracal, lebo tam sú možné *viaceré* pohľady.

Psychické vlny v dejinách sú empiricky pozorovateľné – čo je na nich mimovedecké? Sú prinajmenšom intersubjektívne (keď hovoríme o paralelizme vnútorného prežívania) až objektívne (keď hovoríme o vonkajších dejinných udalostiach). Prečo majú študenti na Vašej katedre zakázané tento vedecký výsledok citovať a odvolávať sa naňho pri svojich filozofických úvahách? To je náš najeklatantnejší problém, o ktorý mi ide.

Znova opakujem, že predkladám len všeobecne platný racionálny záver na základe empirických pozorovaní. Domnievam sa, že som neurobil nič viac, než keď Newton postuloval „gravitačnú silu“ alebo Einstein „zakrivený priestor“. Preto ma rozčuľuje, ak moju prácu „doporučujete ako mimovedeckú“.

V závere mojej knižky, ktorú máte, v kapitole „Hranice medzi metafyzikou a vedou“ hovorím veľmi jasne a jednoducho. Nenachádza sa tam žiaden „ontologický dôkaz existencie vyšších bytostí“. Oponujete niečomu, čo tam nie je. Dožadujem sa len, aby bol môj objav súdený rovnakým metrom, ako bolo zvykom u ostatných objavov v dejinách vedy.

Zdá sa, že čo Vás neustále mýli, je akýsi mentálny zvyk, ktorý ste si sami mylne vytvorili v najnovších dejinách filozofie. Slovo „anjel“ Vám nutkavo asociuje neempirickú, metafyzicko-špekulatívnu entitu. Po tisíce rokov to však bolo inak – ľudia slovom „anjel“ označovali určitú psychickú skúsenosť, a nie konštrukt metafyzických úvah. V tom je práve môj prínos, že som slovo „archanjel“ zrekonštruoval k jeho pôvodnému, skúsenostnému významu.

Ak má napríklad psychológ právo merať „mieru agresivity“, mám na to právo aj ja a smiem konštatovať jej periodickosť v dejinách. Ak má psychológ právo hovoriť o „mentálnych vzorcoch“ a antropológ o „kultúrnych vzorcoch“, mám na to právo i ja. Ak je psychológia a antropológia vedou, tak ja som jej súčasťou. Odsúvanie mojej práce do mimovedeckej oblasti považujem za drzosť, ktorú mi nikto nikdy nevysvetlil. Metafyzické úvahy o tom, čo stojí za týmito empirickými fenoménmi považujem za možné, ale nie nevyhnutné pre život. Metafyzická podstata ľudskej mysle totiž nie je jasná ani psychológovi, ani sociológovi, ani neurofyziológovi – prečo by som bol povinný poznať ju práve ja?

Pre istotu pripomínam, čo som už povedal v prvom liste – že našu komunikáciu zverejňujem na www.sophia.sk. Nerozprávame sa len kvôli nám dvom, ale aj kvôli niekoľkým tisíckam ľudí, ktorí zvedavo a netrpezlivo čakajú na vyjasnenie.

Na univerzitách v Nórsku alebo v Spojených štátoch ma chvália, platia mi letenky, aby som im predniesol, na čo som prišiel – ale doma platí len obraz Páleša, ktorý nemá rozum a nie je v stave poňať ani rozdiel medzi pojmami vedecký/mimovedecký/nevedecký. V dobrom Vám hovorím: zobuďte sa zo sna. Reagujte na to, čo naozaj hovorím, nie na Vašu vysnenú predstavu o Pálešovi.

Moja nekončená snaha o komunikáciu s katedrou sa dá pochopiť dvoma spôsobmi: buď som otrava, ktorý sa vnucuje. Alebo som človek, ktorému spôsobuje bolesť, že ho s jeho vlastnou materskou univerzitou nespája hlboké a plodné filozofické priateľstvo. Človek, ktorý verí v určité vlohy a obdarovanosť slovanskej duše a nikdy sa nezmierni s tým, že práve na Komenského univerzite sa nerodí to, čo by sa mohlo a čo by sme mohli dať svetu.

Proste prestaňte vymýšľať nezmysly proti mne. Odložte tam osobnú márnomyseľnosť a konformnú ustráchanosť. Dovoľte mi vrúcne Vás objasť a ctíť si Vás ako kolegov. Pomôžte mi pripomienkami, pokiaľ viete, nič iné nemusíte (financujem si to sám). Želám si môcť povedať na celom svete: pozrite, toto sa zrodilo v slovenskom/slovanskom prostredí; to je plod stromu, ktorý korení v celom slovanskom spoločenstve.

S pozdravom, Emil Páleš

28. marca 2010

Vážený pán dr. Páleš,

stále platí, že «nemôžem a nechcem sa vyjadrovať za katedru, ale len za seba osobne». Je mi úprimne ľúto, do akej formy diskurzu sa dostala Vaša polemika s dr. Lalíkovou, o to viac sa do invectív a dokoca vyhrážok nechcem a nebudem zapájať.

AD: Od nikoho z katedry nemám vysvetlenie ani ospravedlnenie za to, čo som vymenoval v spoločnom liste katedre z 8. júna 2009. Doc. Hohoš jediný sľúbil odpoveď, na ktorú márne čakám už pol roka.

Iste ste si vedomý, že tomu nie je celkom tak: na Váš list z 8.7.2009 som odpovedal 30.7.2009. Pokiaľ ide o Váš ďalší list z 19.8.2009, zareagoval som hneď:

Váš List si vyžaduje dôkladné štúdium. Chcem len napraviť nedorozumenie: pod "mimovedeckým" rozumiem na rozdiel od "nevedeckého" poznanie, ktoré síce nespĺňa kritériá "science", ale je legitímne, niekedy sa nazýva holistické alebo mystické. To je moja pozícia, preto som odporúčal Vašu prácu na vydanie. Považovať angelológiu za science nedokážem. Že je nefilozofická som netvrdil, len v rámci filozofie v ktorej som školený (západná, racionalistická) nevidím možnosť ontologického dôkazu existencie vyšších duchovných entít. Prijmite zatiaľ toto stručné vysvetlenie.

Pravdou je, že som prisľúbil „dôkladné štúdium“, takže môžete konštatovať, že som na Váš **druhý list** zatiaľ neodpovedal. Samozrejme, ide aj o štúdium, ale hlavne o filozofický postoj a ten sa nevyvíja zo dňa na deň. K meritu veci hovorí táto pasáž z Vášho listu:

Nikdy som netvrdil, že z empirických pozorovaní samotných vyplýva metafyzická existencia anjelov. Je to evidentné z každej mojej práce, kde rozvíjam pokusy vysvetliť pozorovaný jav v rámci materialistickej paradigmy pomocou fyzikálnych síl. Ako filozof ale konštatujem, že tento jav je zatiaľ uchopiteľný len v termínoch ako anjel/archetyp a podobných, a preto nemáme inú možnosť než s nimi pracovať a rozvíjať ich. Neexistuje vôbec žiadna iná myšlienková alternatíva, ktorá by dovoľovala uchopiť tento jav v termínoch fyzikálnych síl – nikto žiadnu nie je schopný ani navrhnúť – všetky také pokusy beznádejne zlyhali už v zárodku.

Myslím, že naša vzájomná výmena názorov prispela k určitému vzájomnému pochopeniu. Vy nepožadujete pre duchovnú vedu rovnaký metodologický status a teda aj spôsob dokazovania, ako platí pre science. To neznamená, že tento druh poznania nie je rovnako oprávnený ako science, len, že je iný. K určitej komplementarite dochádza aj z opačnej strany, od science (napríklad kniha *Triology* na hranicih Západu, na ktorú som si Vás dovolil svojho času upozorniť), takých dôkazov je viac. V plnom rozsahu rešpektujem Vašu filozofickú koncepciu tak ako ju rozvíjate, nikdy som Vašu prácu nepovažoval a nepovažujem za nevedeckú. Možno pre určité mentálne bloky v mojom filozofickom myslení ju však nedokážem akceptovať v takom rozsahu ako si Vy nárokujete.

Ešte raz „Minervina sova“ : potrebuje čas, aby vzlietla k múdrosti. Keď dospejem k takej úrovni filozofického poznania, aby som sa vedel vyjadriť komplexnejšie, určite tak v rámci holistickej paradigmy (to je moja pozícia) primeranou formou urobím. Trvám však na tom a aj som to v praxi nie iba raz osvedčil, že máte plné právo svoje názory slobodne hlásať (pochopiteľne aj na univerzitnej pôde a medzi študentmi), rovnako máte právo očakávať od oponentov (a oni od Vás) dodržiavanie pravidiel vedeckej polemiky.

V reálnom čase týmto vyjadrením považujem našu korešpondenciu za predbežne uzavretú.

Ladislav Hohoš

28. apríla 2010

Vážený pán docent,

oslovil som Vašu katedru listom, kde dôrazne **žiadam, aby jej členovia prestali šíriť o mne falošné správy, zastrášovať študentov a zakazovať citovať moje odborné práce** (opakujem: nie mystické, ale odborné práce). To nebola prosba o dobrovoľnú láskavosť alebo o názor – to je žiadosť, aby s tým Vaša katedra prestala! Nikto z Vás na to nereagoval, ani Vy – pokračujete v tom, a popri tom rozprávate o niečom, čo s meritom vecí a obsahom listu vôbec nesúvisí.

Nežiadam Vás, aby ste moju prácu študovali. Nepotrebujete žiaden čas. Nezaoberajte sa ňou vôbec, ak nechcete. Ak sa ňou už zaoberáte a vyjadrujete sa k nej, tak to robte s rešpektom a etikou. Máte právo ju kritizovať – ale nemáte právo prekrucovať ju!

Nemeňte pointu rozhovoru, ako keby sme sa rozprávali o niečom inom. Ja sa s Vami nerozprávam o žiadnej duchovnej vede, o žiadnej mystike, ničom mimovedeckom. Nepredkladám žiadne mimovedecké tvrdenia do vedeckej diskusie. V článkoch vo vedeckých časopisoch a príspevkoch na odborných konferenciách som predložil empirické výsledky bádania a racionálne závery, plne v rámci metodológie mainstreamovej vedy. O tom sa rozprávame, prečo sú zakázané. Nepleťte sem mystiku. Doc. Piaček sa drzo tvári, akoby moje odborné práce vôbec neexistovali, a bol som len „vizionár a prorok“, čo píše náboženské básne. Vy mi slušnou formou nepriamo robíte tú istú drzosť: stále sa so mnou rozprávate o nejakej mystike a duchovnej vede, ako keby moja odborná práca neexistovala.

Zisťujem, že aj Vy osobne ste súčasťou šírenia bludného obrazu o mne. Poznáme sa 15 rokov a mali ste neúrekom času vysloviť Vaše námietky a ujasniť si v rozhovore, čomu nerozumiете. Namiesto toho ešte v roku 2010 zisťujem, že pritakávate dvom nepravdivým

tvrdeniam (ak ich nie je viac), na základe ktorých som odsudzovaný. Za prvé, že obsahom mojich prác by mal byť nejaký nepodarený pokus o ontologický dôkaz duchovných entít. Za druhé, že báza poznatkov, na ktorej testujem moju hypotézu, je nesúmerateľná s bázou poznatkov štandardnej vedy, a v dôsledku toho je celá práca nie vedecká. Čo si vlastne o mne po celých tých 15 rokoch myslíte – keď podľa Vás robím také diletantské chyby – že to nemám v hlave v poriadku?

Všetky moje odborné články sú prístupné na internete a dostali ste aj moju najnovšiu knižku. Už druhé desaťročie – napriek mojim nekonečným upozorneniam - sa všetci tvárite, že tam stojí niečo iné, než tam stojí čierne na bielom. Dokedy mám veriť, že je to „omyl“, ktorého sa dopúšťate v „dobrej viere“?

Ukázal som Vám záverečnú kapitolu mojej knižky nazvanú „Hranica medzi metafyzikou a vedou“. Má len 10 strán A5. Týka sa vašich námietok, ktoré počúvam od 90-tych rokov. Na susednej katedre histórie vyšlo Acta Historica – zborník kolokvia o angelológii už v roku 2002, ktorého ste sa takmer zúčastnili aj Vy sám. Hneď na prvej strane začínam prehlásením: moja báza dát je nielen súmerateľná, ale je *totožná* s bázou dát štandardnej vedy – programovo sa totiž obmedzujem len na fakty, na ktorých sa svetová vedecká obec zhoduje. Na ďalšej strane vysvetľujem, prečo existencia „duchovných entít“ nie je bezprostredne vyvoditeľná z empirických dát samotných. Tu alebo v ktoromkoľvek inom článku. Napriek všetkému sa ešte v roku 2010 tvárite, akoby som tvrdil úplný opak a v ročníkovej práci študentky, ktorej ste konzultantom, nájdem moju prácu vyobcovanú z vedy na základe nehorázneho tvrdenia, že som si vyfabrikoval akési iné fakty, ktoré pre štandardnú vedu nie sú faktami. Roky bola presvedčená o správnosti môjho bádania a zrazu – po konzultácii s profesormi a pochopení, že nemôže byť doktorandkou na FiF a zároveň uznávať Páleša – sa otočí o 180° a zapracuje do svojej analýzy takýto blud.

Len pred dvoma týždňami som zistil ďalší prípad: študent vstúpi na Vašu fakultu podnietený mojím príkladom a hodlá diskutovať o mojich záveroch aj v diplomovej práci. Kolega Hanzel z katedry logiky mu doporučí, aby dal od mojich písomností radšej „ruky preč“. To sú výhražné formulácie, ktoré dávajú študentom zreteľne najavo, že nedopadnú dobre, ak neposlúchnu. Drzé zastrašovanie bez akéhokoľvek odborného argumentu! – rovnako ako Lalíková. Lalíková pôvodne nemala proti diplomovej práci na tému Komenského-Solovjov-Páleš nič, no náhle zmenila názor na opačný po zasadaní Vašej katedry.

Doc. Sabela ma pred pol rokom prekvapil tvrdením, že on proti angelológii „nič nehovorí“. Ale má proti nej niečo či nie? Študenti mi v predchádzajúcich rokoch nezávisle od seba podávali správy, že podľa neho v tom mám chyby. Nesmiem vedieť aké? Čo to znamená? Že zmenil medzitým názor? Alebo pokračuje ďalej za mojím chrbtom?

Váš olomoucký kolega Prof. Blecha nedokázal znieť, že sa v polemike so mnou mýlil, a tak sa uchýlil ku lži. Začal tvrdiť, že rytmus v dejinách filozofie som vyfabrikoval tak, že som vynechal filozofov, ktorí sa mi nehodili. Nahliadnutím do zdrojovej literatúry, z ktorej som prevzal dáta, sa dá ľahko zistiť, že som žiadneho filozofa nevynechal ani nepridal. Ide teda o dokázateľne falošné obvinenie z vedeckého podvodu. Blecha ho neodvolal, ani sa neospravedlnil, namiesto toho prerušil komunikáciu. A tu zistujem, že Váš kolega Dr. Maco – napriek tomu, že prípad je celkom priezračný – bol akosi naklonený veriť, že podvádza ja a nie Blecha!

Ak ste čestný človek, tak na zasadaniach katedry nepritakávajte intrigám, ani ich mlčky netolerujte – ale ukážte charakter a povedzte svojim najbližším kolegom, že s tým treba prestať. Hovorím zrozumiteľne po slovensky. Ak sa odmietate pričiniť o nápravu, nepíšte mi viac žiadne zbytočnosti. Nebudem to riešiť s vami, ale budem vás všetkých riešiť verejne pri nejakej oficiálnej príležitosti na tému „etika vedy“, ktorá sa určite naskytnie. Nie som sám, komu táto bezcharakterná univerzitná komunikácia vadí.

Emil Páleš

30. apríla 2010

Vážený pán doktor,

takáto výmena listov by mohla byť nekonečná a vzhľadom na to, že došlo na vyhrážky, nepovažujem za zmysluplné v nej pokračovať. Nešírim o Vás falošné správy, nezastrašujem študentov a nezakazujem citovať Vaše odborné práce. Študentka, o ktorej píšete, vypracovala seminárnu, nie ročníkovú, prácu z futurologie; vypracovala ju samostatne, na rozdiel od ročníkovej sa seminárna práca odovzdáva, nekonzultuje sa dopredu, až po odovzdaní, kedy som sa k obsahu práce vyjadril pozitívne. (Na futurologii zvyknem informatívne zmieniť Vašu koncepciu v kontexte holistického myslenia a transhumanizmu, nepodávam žiadne hodnotenie, ak študenti chcú, nech si prečítajú.) S prijatím na tretí stupeň štúdia seminárna práca K.Polákovej nemá - pri všetkej úcte -- s Vašou osobou nič spoločného, zvolila si úplne odlišnú tému dizertácie, školiteľom je doc.Buraj. Už na začiatku našej korešpondencie som Vás požiadal, aby ste moje vyjadrenie brali ako moje osobné vyjadrenie, nie ako stanovisko katedry; prezentujem iba svoj názor a nemôžem zodpovedať za názory a konanie druhých, či už sú to kolegovia z katedry alebo nie (doc.Hanzel alebo dokonca prof.Blecha). Tak isto som sa vyjadril, že tému diplomovej práce Komenský-Solovjov-Páleš považujem za filozoficky relevantnú a tento názor som vyjadril na zasadaní štátnej komisie, ktorej som členom. Katedra o angelológii nikdy nerokovala a rokovať nebude, nie sme inkvizičná komisia. Máte chybnú predstavu o práci katedry. Členovia katedry zaujímajú rôzne filozofické postoje, o ktorých je možné odborne diskutovať na základe publikovaných štúdií, ale nie na zasadaní katedry rozhodovať, čo je správne a čo nie. Na napísanie odbornej štúdie sa zatiaľ necítim byť dostatočne filozoficky fundovaný. Ba čo viac, nemôžem a keby som mohol, nemienim niekomu "povedať, že s tým treba prestať". Na tom, že Vám nebudem písať žiadne zbytočnosti, sa môžeme dohodnúť, ak chcete viesť korešpondenciu s mojimi kolegami, posielajte ju adresne. Posielat' listy "katedre" ako nejakému kolektívnemu orgánu nemá zmysel, katedra nezaujíma meritórne kolektívne postoje a nemá k tomu kompetenciu, ani nemôžete "katedru" ako nejakú perzonifikovanú entitu brať na zodpovednosť.
doc. Ladislav Hohoš

1. mája 2010

Pán docent,

vy osobne šírite falošné správy – ničím neodôvodnený postoj, že moja práca nie je vedecká. Na základe toho postoja som zakazovaný, a to inkvizičným spôsobom, bez odborného argumentu. Katke Polákovej ste nevnukli obsah jej práce, ale súhlasili ste s ním a aktívne ste sa vyjadrili, že aj podľa Vás nie sú moje závery vedecké.

Dodnes odmietate vysvetliť, prečo.

Vyslovili ste jedinú námietku, ktorá len prezradila, že moje práce nepoznáte, a tú sme si už ujasnili. No ďalej trváte na tom, že nesúhlasíte s mojimi závermi „v plnom rozsahu“ – ale nechcete povedať s ktorými závermi a prečo s nimi nesúhlasíte.

Toto nemôžete robiť na univerzite. Argumentácia musí byť transparentná. Nemôže byť tajná. Ak nám neprezradíte, aký je Váš myšlienkový postup, nemôžeme ho posúdiť a nikdy sa nedozvieme,

kto z nás má pravdu. Ak nedošlo k žiadnej odbornej námietke a žiadnemu dialógu – nemáte právo vystupovať, ako keby moje závery boli chybné, či už čiastočne alebo celkom.

Namiesto aby ste vysvetlili, prečo nesúhlasíte – čo by mal byť jediný predmet nášho dialógu – rozprávate o kadečom inom. Je jedno, ako funguje katedra. Keď zo zasadani katedry vychádzajú asistentky rozhodnuté vylúčiť ma z odborného diskurzu apriórne pomocou mocenských prostriedkov, tak mi je jedno, či táto činnosť katedry je oficiálna, alebo či si to hovoríte neoficiálne medzi štyrmi očami.

Toto je po 15-tich rokoch bilancia mojich pokusov o komunikáciu s Vašou katedrou:

Hohoš nesúhlasí, ale odmieta povedať s čím a prečo.

Sabela má niečo proti, no nechce povedať čo.

Maco sa domnieva, že porušujem dajaké pravidlá, ale nevie vysvetliť, ako k tomu došiel.

Piačeka som vyzval na študentskej besede, aby sformuloval s čím nesúhlasí – urazene vstal a odišiel.

Lalíková je proti - kvôli anonymom, ktorí tiež neprezradili čo, prečo a ani kto.

Pripadáte si ako veľkňazi, čo laikom iba oznamujú svoju veľactenú vôľu a nemusia nič zdôvodňovať? Mýlite si univerzitu s kostolom a docentské tituly s biskupskými?

Dozviem sa niekedy nejaký vecný-rationálny argument, alebo ste nad to povznesení?

Ja Vám teraz poviem, ako to je: argumentu sa nedožijem ani o ďalších 15 rokov. Ani jeden z Vás obsah mojej práce nepoznáte. Netušíte, aké mám východiská, ako znie moja centrálna hypotéza, akou metódou som ju overil, aké boli výsledky a aké som z toho vyvodil závery. Z Vašej nedávnej námietky je jasné, že ste nečítali ani jeden môj odborný článok, ani ten metodický záver mojej malej knihy – zrejme ste len listovali knižkou a na podstatné ste pri tom nenatrafili. Piaček evidentne nemal najmenšie tušenie o obsahu mojich prác, a zdá sa, že nevie ani o ich existencii. Lalíková sa priznala, že listovala mojou veľkou knihou a že vôbec nerozumie, o čom píšem (v tej veľkej knihe sa pravda dotýkam množstva tém, ktoré s hlavnou tézou a jej dôkazom nesúviseli). Náš dialóg s Macom skončil zatiaľ jeho vetou: „Aha, tak to by som si musel od Vás prečítať nejakú prácu...“.

Samozrejme, že nemôžete sformulovať žiaden argument, keď nevíete, proti čomu. O to väčšia je to drzosť, že ste si už urobili odmietavý osobný postoj a falošne ho vydávate za postoj odborný. Neutvorili ste si postoj na základe poznania obsahu, argumentov a dialógu – ale na základe urýchlených predsudkov a vlastnej namyslenosti. Keď tu dajaký Páleš hovorí niečo nové, čo nestojí v našich učebniciach, o čom sme nepočuli a nerozumieme tomu – tak to bude zrejme nezmysel, o ktorý sa nemusíme zaujímať. Vaša neochota oboznámiť sa s vecným obsahom vyplýva z predpokladu, že ste už vševvedúci a nad Vás niet!

Stačila by raz jedna skromná otázka: Pán Páleš, a čo to teda vlastne tvrdíte? A potom ochota počúvať. Stačilo by 30 minút, aby som predniesol znenie hypotézy, výsledky a závery. Sú veľmi jednoduché a každému z Vás by stačila polovica Vašej inteligencie, aby ste ich nahliadli. Ale k stretnutiu a dialógu nikdy nedôjde. To je to, prečo si zdravý ľud myslí, že intelektuáli sú „namyslení“ – majú v hlave toľko myšlienok, že si kvôli nim niekedy nevidia nos medzi očami.

Zistil som, že Doc. Igor Hanzel predsa naznačil argument, prečo je moja práca pochybená: Snažím sa nájsť jednotné vysvetlenie pre prírodné a spoločenské deje zároveň, čo je podľa neho vylúčené.

Za prvé: štandardná veda má na to množstvo príkladov, ktoré sú dávno dokázané. Máme cykly slnečnej aktivity, ako 11-ročný a 200-ročný – a tie zasahujú prírodné aj spoločenské dianie v jednotnom rytme: menia stav nervovej sústavy, imunitu a vlastnosti krvi, rýchlosť rastu stromov, klímu, úrodu, geomagnetické búrky a ich dejinným dôsledkom sú cykly epidémii, hladu, vzbúr. Svetelné astronomické cykly pôsobia priamo cez os epifýza-hypofýza-nadobličky na hladiny hormónov, ktoré sú späté s určitými vzorcami správania. Vzhľadom na spoločnú evolúciu majú ľudia aj ostatná príroda množstvo spoločných vzorcov správania spúšťaných podobnými podnetmi. Sedemdnový rytmus napríklad platí už miliardy rokov od prvých rias až po fyziológiu človeka, aj pre sociálny týždeň. Podľa každého vedca na svete to existuje, len podľa Hanzela nie.

Za druhé: aj keby sme také príklady ešte nemali, a ja by som bol prvý bádateľ, kto také niečo navrhol – Hanzel nesmie zamietat' vedecké hypotézy apriórne. Nemôže nám apriórne vnucovať svoju jednostrannú metafyziku, podľa ktorej by také fenomény nemali existovať. Ak empirické skúmania ukazujú, že existujú spoločné rytmické vzorce platné pre prírodu aj človeka zároveň, tak by si mal podľa nich naopak poopraviť svoje osobné vízie.

A za tretie: keby aj bola moja práca naozaj chybná, stále to nie je dôvod tabuizovať ju. Môže byť predmetom diplomovej práce, ktorá práve kriticky rozoberie a odhalí jej omyly.

Práve docent z katedry logiky a metodológie vied najlepšie vie, že empirické výsledky vied sa nemajú mrzačiť a znásilňovať do apriórnych metafyzík, podľa ktorých niečo smie alebo nesmie existovať. A predsa tára takéto koniny. Lebo si myslí, že nemá do činenia s rovnocenným inteligentným partnerom, ale len s idiotom, pred ktorým si nemusí dávať pozor na to, čo povie. Správate sa nesmierne arogantne. Tárate jednu koninu za druhou, ale nie je možné vám to povedať, lebo kým je človek slušný, namyslene ho prehliadate, a keď vám to povie ostrejšie – urazíte sa a prerušíte komunikáciu celkom. V ani jednom prípade z vás človek nedostane to, čo by na univerzite malo byť samozrejmosťou – vecný, racionálny dialóg.

Ak niečomu nerozumiete, opýtajte sa ma. Ak máte námietky, vyslovte ich. Ak nemáte námietky a neholdáte nič študovať – normálne to priznajte a nechajte študentov na pokoji. Vašou povinnosťou je potom mať ku mne rovnaký rešpekt ako ku všetkým kolegom, ktorých prácami sa nezaobráate – to jest veriť a predpokladať, že sú korektné, ak v nich zatiaľ nenašli chybu tí, čo sa nimi zaoberali.

Emil Páleš

1. mája 2010

Vážený pán Páleš,

musím sa opakovať: "Chcem len ,napraviť nedorozumenie: pod "mimovedeckým" rozumiem na rozdiel od "nevedeckého" poznanie, ktoré síce nespĺňa kritériá "science", ale je legitímne, niekedy sa nazýva holistické alebo mystické. To je moja pozícia, preto som odporúčal Vašu prácu na vydanie. Považovať angelológiu za science nedokážem." Toto som Vám napísal z Tatier minulých prázdniny. Ak som odporúčal Vašu prácu na vydanie a za vtedajším posudkom si stojím, toto konštatovanie Vašu prácu neznevažuje ani nediskriminuje. Napokon vychádzajú aj iné práce z holistického myslenia a sú rovnako legitímnou súčasťou poznania ako vedecké práce typu science (práve vyšiel Capra "Skryté súvislosti"). Ak Vám na tom záleží, som ochotný si priznať, že som zrejme Vašu prácu nepochopil resp. že som ju nedostatočne preštudoval. Preto sa necítim kompetentný napísať filozofickú štúdiu, priznávam nedostatočnú erudíciu v tomto smere. Ale neobviňujte ma z toho, čoho som sa nedopustil. Sú kolegovia, ktorí holistické myslenie nepovažujú za serióznu oblasť ("vedeckého") poznania, s nimi bojujte, nie so mnou. Nie som Váš nepriateľ a necítim sa byť dostatočne kvalifikovaný na to, aby som bol Vaším oponentom.

doc. Ladislav Hohoš

Vážený pán docent,

rozumiem Vašej myšlienke; a súhlasím, že sofiológiu – ako syntézu empirie, filozofie a mystickej skúsenosti – treba takto zaradiť medzi holistické poznanie, ktoré má hodnotu, ale nie je to „science“, lebo veda je len podmnožinou sofiológie a tá ju syntetizuje ešte s ďalšími prameňmi poznania, ktoré sú iného druhu než „veda“ v tom úzkom zmysle ako sa dnes veda chápe.

O to sa predsa vôbec neprieme. Prieme sa o to, že Vaša katedra (aj Vy osobne) neustále zaraďujete *celú svoju osobu* do kategórie „mimo vedy“ – a z toho potom logicky plynú zákazy publikovať, zákazy citovať ma a pod. Je to nepravda v tom, že tým popierate existenciu všetkých mojich vedeckých prác a všetkého, čo som urobil práve v zmysle prísnej „science“. K tejto časti mojej práce sa jednotliví členovia katedry stavajú tak, že neexistuje, alebo že o nej nevedia, alebo že musí byť metodologicky chybná, alebo že je možno dokonca podvodom. Náš spor sa hmatateľne konkretizoval na tom, či diplomantka smie citovať a opierať sa o moje vedecké (v zmysle science!) výsledky v diplomovej práci - a Vy v tejto situácii reagujete zdôrazňovaním, že (celá?) moja práca je mimovedecká, a tým odobrujete moje vylúčenie z vedeckého diskurzu.

Ide o to, že moja práca má viacero rozmerov:

1. Robím vedeckú prácu v zmysle empirickej vedy. Splňa kritériá vedeckosti, často lepšie než väčšina iných teórií v humanitných vedách. Je to publikované v odborných časopisoch a nemá to nič spoločné s mystikou. Alebo sú to časti mojich kníh, ktoré sú venované empirickému pozorovaniu dejín samotnému. Môžem takúto prácu robiť, robím ju korektne a mám právo, aby bola uznaná z takú, aká je – za vedeckú prácu.

2. Robím filozofickú prácu – t.j. domýšľam empirické pozorovania, hľadám v nich systém, štruktúru, významové súvislosti a pod. Tým sa dostávam do oblasti filozofie. Filozofia má znova svoje kritériá korektnosti a ja ich dodržiavam. Môžem predsa robiť aj filozofickú prácu.

3. Robím mystickú prax, delím sa o svoju osobnú duchovnú skúsenosť. Mystika má znova svoje vlastné kritériá pravdivosti a spoľahlivosti. Tá moja je v súlade v náboženskej tradícii aj s intersubjektívnou skúsenosťou celého ľudstva. Aj to môžem, či nie?

4. Napokon sa smiem pokúsiť o syntézu všetkých troch – vedy, rozumu a zjavenia – a to je sofiológia. Nie len smiem, ale je to potrebné, aby sme sa o takú syntézu pokúšali. Ako jednotlivci sa musíme v živote zodpovedne rozhodovať, a rozhodovať sa jednostranne iba podľa vedeckých prameňov (a ignorovať ostatné druhy skúsenosti) by bolo škodlivé aj nemožné.

Čo sa mi teda vyčíta a prečo práve mne? Nesmiem uvažovať o všetkých týchto rovinách v jednej osobe? Ved' každý vedec spája svoje empirické pozorovania s nejakými filozofickými predpokladmi a v intuitívnych počiatkoch jeho objavu je vždy skryté prítomné aj mystické (iracionálne) vnuknutie. Newtonovo pozorovanie priťahovania sa telies podľa určitého vzorca je empirická veda. Ale myšlienka gravitačnej sily alebo zakriveného priestoru je už myšlienkový-filozofický svorník, ktorý usporadúva dáta do systému a takých svorníkov je viac než jeden. A Newton má aj ten tretí rozmer viery: dodával k tomu, že Boh zasahuje a koriguje drobné odchýlky v obehu planét, aby slnečná sústava zostala stabilná. Bol tiež horlivý alchymista. Sú Newtonove fyzikálne objavy neplatné – pretože bol alchymista a veril aj v Božie zásahy do prírody?

Prečo sa takto jedná so mnou? Sú moje odborné pozorovania zatracované len preto, že verím v anjelov a venujem sa aj mystike? Prečo v diskusii o vedeckých problémoch reagujete zdôrazňovaním: ale on je mystik! Mení to niečo na dôveryhodnosti mojich odborných

výsledkov? Vylúčime docenta Piačeka z univerzity, pretože praktikuje jogu? Zakážeme citovať práce profesora Komorovského, lebo bol katolík?

Podľa všetkého som našiel a doložil určité časové zákonitosti kolektívnej psychológie, ktoré sú analógiou zákonitostí individuálnej psychológie vo veľkom meradle. Je to nový objav a má nedocenený význam, keďže od toho závisia osudy celých kultúr a pramene kreativity. Tieto zistenia sa viac-menej nezmenia, či už ich budete metafyzicky, nábožensky či nenábožensky interpretovať tak alebo onak. V každom prípade ich treba preskúmať v širšej diskusii a potom uviesť do spoločenskej praxe. Vy ale už druhé desaťročie celú vec bagatelizujete tým, že ju odsúvate do „mimovedeckej“ oblasti.

Znova a znova sa Vás pýtam, čo je na mojom objave mimovedecké – a Vy len opakujete, že je podľa Vás mimovedecký, ale odmietate povedať prečo.

S docentom Piačekom sme sa náhodou zišli na kolokviu na nitrianskej filozofickej fakulte, kde sme mali obaja príspevok. Ospravedlnil sa mi, čo som rád prijal, a urobili sme za minulosťou čiaru. Nejde mi o minulosť, ale o nápravu stavu vecí kvôli budúcnosti. Preto som sa rozhodol aktívne zostríť spor s Vašou katedrou, lebo som dospel k presvedčeniu, že je to v záujme dobra – vyjasnenia a vyliečenia situácie, ktorá by sa inak chronicky ťahala donekonečna ako skrytá otrava.

Ivan Klinec mi tlmočil pozvanie predniesť niečo vo Futurologickej spoločnosti. Predpokladám, že o tom viete a že sa tam stretneme. Cez tieto maily sa zrejme nedá dorozumieť. Pri osobnom stretnutí sa to vyjasní. Ak sa stretnutie nepremárni tým, že bude len formálne: treba ísť vážne na vecný obsah a vysloviť nahlas všetky pochybnosti, nedorozumenia - nenechať si ich pre seba, ale vydiskutovať ich. Vzhľadom na tieto dve dobré znamenia znova dúfam, že v budúcnosti nájdeme aj nejaké kolokvium, kde bude príležitosť vyjasniť toto nedorozumenie s ďalšími členmi katedry a že moje výčitky nakoniec prispedia k lepšej spolupráci. Vám osobne ďakujem za to, že ste neprerušili komunikáciu a našli ochotu reagovať konštruktívne.

S pozdravom, Emil Páleš

4. júla 2010

Vážený pán doktor,

máte vzácnu schopnosť oslovit' ma na liečení, t.č. kúpele Sliač a potom Tatry. Na svojom notebooku by som Vám farebne označil, čo všetko mi neoprávnene pripisujete, lenže tu mám iný počítač a nefunguje to. Takže veľmi stručne. Zaradil som sociológiu (alebo angelológiu?) do holistického poznania, z hľadiska metodologického do "mimovedeckého". Nie "nevedeckého"! Veda sa má právo brániť proti nevedeckému, aj keď samé hranice vedy Kuhn relativizoval. Nepopieram existenciu Vašich vedeckých prác, nepodielal som sa a neschvaľujem zákaz publikovať, citovať atď. Pri obhajobe inkriminovanej diplomovej práce som ako člen komisie nástojil na tom, že téma je zvolená vhodne a diplomantka má právo citovať Páleša (Komenský bol renesančný mysliteľ a pokiaľ ide o syntézu vedeckého a mystického, vzťahuje sa naňho to, čo ste uviedli, ešte viac než na Newtona). Považujem za veľmi produktívnu Vašu myšlienku o časových zákonitostiach kolektívnej psychológie vo vzťahu k individuálnej psychológii, vidím tu priestor na ďalšiu diskusiu. O tom, či "veda" je podmnožinou sociológie, sa hádať nebudem. Namiesto "aktívneho zostrovania sporu" navrhujem zamyslieť sa nad tým, čo sa

skrýva za "intersubjektívnou skúsenosťou celého ľudstva". Ja som Vašu prácu vždy oceňoval, nechcem stále pripomínať recenzný posudok, vážim si aj Vaše zásluhy o časopis Sophia, ktorý poskytoval vzácne duchovné hodnoty v čase anómie. Samozrejme, privítam Vaše prípadné vystúpenie na FSS. Prílohy som nečítal, mám tu nejaký režim liečby, a odpoveď dlhším listom tentoraz nesľubujem.

doc. Ladislav Hohoš

12. októbra 2010

Vážený pán docent,

zdá sa teraz z Vášho listu, že sme sa dorozumeli (alebo sme si rozumeli aj predtým) a že ste sa dokonca aktívne zastali pravdy počas obhajoby diplomovky: keď skúmam empirické psychické a kultúrne vzorce, robím vedeckú prácu; a keď tieto výsledky začleňujem do širších syntetických úvah a súvislostí, robím filozofickú (=mimovedeckú) prácu, ale tiež korektnú. Ak v niečom nie je korektná, tak sa tomu má vecne oponovať (buď na rovine vedy, alebo na rovine filozofie) ale nie zakazovať a tabuizovať.

Môj slovný útok primäl viacerých členov katedry síce nie k začatiu komunikácie, ale aspoň k tomu, že zmenili postoj: získali zrnko rešpektu a uvedomili si, že na moju adresu nemajú nezodpovedne tárať. Žiaľ bez konfliktu by sa nebolo zmenilo nič. Už keď som sa preň rozhodol, bolo mi to vopred veľmi ľúto, ale videl som, že inú cestu mi nedáte.

Vám som hovoril všetko za celú katedru, vďaka tomu, že ste so mnou komunikovali, lebo niekomu tam som to chcel povedať. Ak som Vám osobne pripísal aj názory Vašich kolegov, tak preto, lebo som chcel aby ste k nim zaujali explicitný postoj. Ďakujem Vám, že ste vydržali a dovedli dialóg so mnou do určitého konca. Aj keď iba vo svojom mene, predsa istým spôsobom aj za katedru, lebo zdá sa, že postoje sa v tichosti predsa len zmenili. Bol by som teraz márnomyseľný, keby som trval na ospravedlnení za skryté odmietavé postoje, ktoré oficiálne nikdy nemali.

Prajem veľa zdravia, vydarenej práce a dovidenia na Futurologickej spoločnosti.

Emil Páleš